

Nr 29.

Ankom till Riksdagens kansli den 24 februari 1910 kl. 2 e. m.

Utlåtande, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande af fem till förra mönsterskrifvarbostället Hörby nr 7, 9, 14, 20 och 22 i Malmöhus län hörande lägenheter.

(1. A.)

I en till Riksdagen den 4 februari 1910 aflåten, till jordbruksutskottets förberedande behandling remitterad proposition, nr 47, har Kungl. Maj:t under återopande af bilagdt utdrag af statsrådsprotokollet öfver jordbruksärenden för samma dag föreslagit Riksdagen medgifva, att fem till förra mönsterskrifvarbostället Hörby nr 7, 9, 14, 20 och 22 om tillhoppa $1\frac{1}{16}$ mantal i Hörby socken af Malmöhus län hörande lägenheter må med de i statsrådsprotokollet närmare angifna områden, enligt kungl. kungörelsen den 31 december 1909 angående förändrade grunder för åtgärder i syfte att åt mindre bemedlade och obemedlade bereda tillfälle att förvärfva egnahemslägenheter från vissa kronoegendomar och med iakttagande af de i kungl. brefvet till domänstyrelsen samma dag i fråga om tillämpningen af berörda grunder m. m. meddelade närmare bestämmelser, från ifrågavarande boställe upplåtas.

Till förenämnda statsrådsprotokoll har departementschefen i detta ärende anfört följande:

»Vid en under år 1908 hållen uppskattningsförrättning för förnyad utarrendering från den 14 mars 1911 af förra mönsterskrifvarbostället Hörby nr 7, 9, 14, 20 och 22 om tillhoppa $1\frac{1}{16}$ mantal i Hörby socken af Malmöhus län, hvilken egendom lämnar 1,730 kronor i årligt arrende, hafva uppskattningsmännen väckt förslag om försäljning af lägenheter från egendomen.

Med anledning häraf har domänstyrelsen, jämlikt föreskrift i nådiga

skrifvelsen till styrelsen den 25 september 1896 angående bestämmelser att tjäna till efterrättelse i fråga om lägenheters upplåtande från kronans jordbruksdomäner underställt den väckta frågan Eders Kungl. Maj:ts nådiga pröfning samt för sådant ändamål öfverlämnat instrument öfver förenämnda förrättning samt öfriga ärendet rörande handlingar, däribland en af förste landtmätaren Thure Röing år 1907 öfver egendomen upprättad karta med beskrifning.

Af dessa handlingar inhämtas, bland annat, följande.

Egendomen, som är belägen omkring 4,5 mil från staden Lund samt invid Hörby köping, innehåller en sammanlagd areal af 154 hektar 37,2 ar.

Ägorna äro fördelade i fyra skiften, nämligen hemskiftet, andra skiftet eller den så kallade Ugglefäladen, beläget omkring 0,5 mil från hemskiftets åbyggnader, tredje skiftet eller det så kallade marknadsplatsskiftet, beläget invid Hörby järnvägsstation samt lertäktsskiftet, beläget i midten af Hörby köping. Enligt ofvannämnda beskrifning skulle ifrågavarande hemman vid en år 1898 förrättad ägostyckning delats på det sätt, att de ägoområden, som falla inom gränserna för Hörby köping eller hela det så kallade lertäktsskiftet (n:r 154) och södra delen af marknadsplatsskiftet (nr 151—153) äsatts gemensamt hemmantal eller $\frac{1}{32}$ mantal, under det att återstoden af fastigheten sammanförts under $1\frac{1}{32}$ mantal.

Uppskattningsmännen hafva föreslagit att tre med vederbörande innehafvare tillhöriga åbyggnader försedda lägenheter må med nedan angifna områden till innehafvarna försäljas, nämligen:

en å hemskiftet belägen å ofvannämnda karta till sina gränser utmärkt lägenhet bestående af ägofigurerna n:ris 51, 52, 56 och en mindre del af ägofiguren n:r 55, med en areal af tillhoppa 1 hektar 77,4 ar till innehafvaren Jöns Persson för en köpeskilling af 1,770 kronor,

en å marknadsplatsskiftet belägen tomt, omfattande ägofiguren n:r 149 å kartan med en areal af 19,4 ar till innehafvaren Nils Persson för en köpeskilling af 775 kronor, samt

en lägenhet, omfattande lertäktsskiftet eller ägofiguren n:r 154 å kartan med en areal af 43,3 ar, hvaraf den obebyggda delen nyttjas som trädgårdsjord, till innehafvaren Per Jeppsson för en köpeskilling af 3,900 kronor.

Därjämte hafva uppskattningsmännen hemställt, att återstående delen af marknadsplatsskiftet, som är obebyggd, måtte försäljas i två lägenheter, bestående den ena af ägofigurerna nr 150 och 152 med en areal af tillhoppa 82,1 ar ängsmark, hvilken saluvärderats till 3,280

kronor, och den andra af ägofiguren n:r 151 med en areal af 69,5 ar ängsmark, som saluvärderats till 2,780 kronor.

Eders Kungl. Maj:ts befallningshafvande, som instämt i uppskattningensmännens förslag, har låtit meddela innehafvarna af förenämnda tre bebyggda lägenheter sådana förelägganden, som omförmålas i ofvan nämnda nämnda nädiga skrifvelse till domänstyrelsen den 25 september 1896, hvarefter bemälda lägenhetsinnehafvare inom förelagd tid inkommit med af behöriga borgensförbindelser åtföljda skriftliga förklaranden, att de önskade inköpa en hvar den honom hembjudna lägenheten med förbehåll om rätt att få inbetala köpeskillingen under loppet af tio år med en tiondel årligen.

Af ett utaf landtmästeristyrelsen i ärendet afgifvet yttrande framgår, bland annat, att vid laga skifte, som under förra hälften af 1800-talet öfvergått Hörby by, de särskilda hemmansnummer, af hvilka bostället består, hvart för sig fått sina ägor behörigen utbrutna, att sedermera verkstälts laga skiftesförrättningar å för byns gemensamma behof afsatta lertäkt och marknadsplats, därvid boställshemmanen fått sina andelar i nämnda samfälligheter utbrutna i lotter gemensamma för alla skattetalen, samt att bostället vid den ofvan omtalade, år 1898 verkställda ägostyckningen delats utan hänsyn till de ägogränser, som tillkommit genom förstnämnda laga skifte. Berörda ägostyckningsförrättning hade emellertid aldrig blifvit fastställd och landtmästeristyrelsen ansåge någon fastställelse därå ej kunna komma i fråga, då förrättningen icke vore lagligen verkställd. Något hinder för afsöndrande af de nu ifrågasatta lägenheterna förelåge emellertid icke.

För egen del har domänstyrelsen biträdt uppskattningensmännens förslag.»

Utskottet har icke funnit anledning till erinran mot förevarande framställning och får därför hemställa,

att Riksdagen må bifalla Kungl. Maj:ts ifrågasvarande proposition.

Stockholm den 24 februari 1910.

På jordbruksutskottets vägnar:

THEODOR ODELBERG.
